

XI. Observationes Botanicæ, *Plantarum quarundam Descriptiones accuratiores exhibentes; per Dr Paulum Henricum Gerhardum Moehring, M. D. factæ; ad Illustrissimum Dⁿ. Hans Sloane, Bart. R. S. Præf. missæ.*

I.

SALICORNIA ramis clavatis, squamis articulorum adpressis.

P*LANTA* annua, quoad omnes partes succulenta, 8. 9. digit. Rhenan. raro pedem Rhenan. alta.

RADIX e multis fibris filiformibus constat.

CAULIS ramosus, tereti compressus parum, ad radicem lignosus & rugosus, supra succulentus, glaber, aphyllus, clavatus: *Clavis* oppositis, alterno ordine e productionibus auriculatis, squamatis, vaginantibus, arcte adpressis, caulis primarii erumpentibus, $\frac{1}{2}$, 1. ad 1 $\frac{1}{2}$ dig. Rhen. longis, suprema terminatrice reliquis longiore.

FRUCTIFICATIO e *Flosculis* ternis, figuram trianguli birectanguli sphaerici, cujus basis sursum convexa est, representantibus, alterno ordine sibi oppositis, constat. His fructificationibus triangularibus omnes clavæ secundum longitudinem obsitæ sunt.

Insidet cuilibet commissuræ ramulorum squamato-denticulatæ, subacutæ, *denticulo* instar receptaculi torius fructificationis serviente, ac infima stamina occludente.

CALYX est productio scapi squamata, marcescens quocum unum planum efficit;

Flof-

Flosculi superioris, & quasi intermedii, rhomboideus, angulo inferiori rectilineo acuto; Angulo superiori curvilineo obtuso;

Flosculorum duorum inferiorum, aut, si mavis, lateralium, Trigonus, basi parum latiore.

COROLLA nulla.

STAMINA Duo, supra & infra germen opposito situ, ejusdem basi adfixa, & e rimula calycis prominula: Superius primum exsurgit; quo delapso, inferius prodit (Unde factum est, ut omnes Botanici unum modo stamen eidem adscribant).

Filamenta filiformia, intra calycem abscondita.

Antheræ oblongæ, erectæ, extra calycem hiantes, didymæ, (inde fit, ut primo subtiliori aspectu parvum corpus tetragonum præ se ferant) extrorsum concavæ, lateribus introrsum longitudinaliter convolutis, cum filamento æqualis longitudinis, eidem in summo utrimque adhærentes, arcteque illud obtegentes, basi sua plerumque intra foveolam calycis inclusæ. In concavitatem istam multum farinæ genitalis delabitur.

PISTILLUM, *Germen* subrotundo-acuminatum, in medio filamentorum situm, intra calycem absconditum, ejusdem cum filamentis longitudinis.

Stylus nullus. *Stigma* capillare, acutum.

PERICARPIUM *Capsula* vesicaria, inflata, ovato-acuminata, exacte referens calyptram polytrichi DILLENI, sed deorsum magis ampullatam, intra calycem latens.

SEMEN unicum, ovato-compressum, horizontaliter in capsula situm, a basi ad medium sulcatum, tenuissimi ope *pedicelli* costæ caulis adfixum.

OBSERVATIONES.

a. Crescit heic locorum ubique ad oceani Septentrionalis litus, dummodo terra pinguis, argillacea (nostratibus *Schlick* vocata) adsit, & magnis fluxibus maris aqua salina interdum conspergi possit. Simul ac vero terra aggere circumvallatur, & maris undis subtrahitur, sicque salis marini nutrimento privatur, sequenti statim anno disparet.

b. Adhibetur inter acetaria, refrigeranti sapore se commendans.

c. Floret *Augusto*, semina perficit *Septembri* & *Octobri*. Plantulæ prodeunt fine *Aprilis*, & initio *Maii*: His cotyledones tereti-oblongæ, succulentæ.

d. Ergo pertinet in *Systemate Sexuali* LINNÆI ad *Diandriam Monogyniam*.

(*e.*) Alia haut ita pridem species *Saltzdahlensis*, *Ducatus* scilicet *Brunsvicensis*, nobis, siccis specimenibus, missa est a D. D. FRANC. ERN. BRUCKMANNO, quæ longe diversa a nostra, adpellari posset *Salicornia*, ramis imbricatim pyxidatis, squamis articularum exstantibus, propositaque a variis auctoribus videtur.

(*f.*) Tandem, genus *Salicorniæ* a nullo hætenus Botanico curate satis enodatum fuisse patet, teste fragmento amicissimi LINNÆI *Charact. Gener. Plantar. & Hort. Clifort.* sua enarrantis ex incompletis TOURNEFORTII ac MAGNOLII adumbrationibus.

II.

VERBASCUM foliis cordatis crenatis acutis glabris:
floralibus ternis.

PLANTA biennis, secundo anno florens, caule 7, 8, pedes alto.

CAULIS

CAULIS plerumque simplex, nonnumquam inferne ramosus, longissimus, erectus, teres, brevissimis pilis villosus, læte viridis, inferius valde foliosus, superius ab initio florum emergentium parvis foliolis stipatus.

FOLIA *primi anni & Caulis inferiora* sessilia, semiamplexicaulia, cordata, in acumen lanceolato-lineare acutum terminata, mollia, glabra, margine crenato, dentato: denticulis inæqualibus.

Floralia terna, lanceolato-linearia, acuta, parva, medio infimo duplo triplove longiori.

FLORES plerumque quaterni ex eodem sinu: in summo caulis unicus, reliquis suffocatis.

PEDUNCULUS brevissimus, calyce triplo fere brevior, crassus, simplex.

CALYX. *Perianthium*, ut in *Linn. gen. pl.* ad basin fere quinquepartitum: *laciniis* lanceolato-linearibus, hirsutis.

COROLLA. *Petalum*, ut *Linn. gen.* 153.

STAMINA. *Filamenta* 5. subulata, corolla brevior: *tribus superioribus* reliquis brevioribus, circumcirca lanuginosis: *duobus infimis* reliquis tertiam partem longioribus, declinatis, sursum incurvatis, in medio interni lateris lanuginosis.

Antheræ trium breviorum filamentorum triangulariter incumbentes, adpressæ, planæ, sexangulares: *duorum longiorum* filamentorum rectanguli figura incumbentes, adpressæ, planæ, sexangulares.

PISTILLUM *Germen* subrotundum. *Stylus* filiformis, inclinatus, flaminibus parum longior, marcescens. *Stigma*, ut *Linn. gen.*

PERICARPIUM *Capsula* subglobosa, transversim a summo ad basin bisulcata, bilocularis, &c. ut *Linn. gen.*
In-

Involucrum hujus exterius est calyx erectus, fructum amplectens.

SEMINA Numerosa, oblongo-quadrangularia, truncata, minutissime rugosa, parva. *Receptacula*, ut *Linn. gen.*

Obl. *a.* Ergo quoad plurimas fructificationis partes simillimum existit *Verbascum* quinto LINN. *Hort. Cliff.* p. 55. in reliquis differt.

b. Corollarum color flavus, unguibus maculatis, purpureis: filamenta interne purpurea: horum lanugo partim purpurea, partim alba.

c. Semina vere 1738. ab optimo LINNÆO titulo *Verbasci e Virginia* missa, cum plurimis aliis noviter ex *America* advectis, atque ad Illustr. Dom. GE. CLIFFORD transmissis, plantas modo descriptas largita sunt, quæ hyeme solo sub tecto conservandæ apud nos videntur.

(*d.*) Flos tota æstate matutinis horis apertus.

e. Ergo *Verbascum* annuum, foliis oblongis sinuatis obtusis glabris. LINN. *Hort. Cliff.* 55. melius circumscribetur hoc nomine: *VERBASCUM foliis oblongis sinuato-crenatis obtusis glabris, florali unico.* Cujus differentia specifica potissimum in his consistit: *Folium florale* ovato-acuminatum, unicum. *Flos* unicus. *Pedunculus* longissimus, filiformis, calyce triplo longior. *Calyx* sub fructu plano-expansus.

III.

SENECIO *foliis pinnatifidis lacinulatis: laciniis omnibus laxis patentissimis linearibus acutis.*

Jacobæa altissima, foliis crucæ artemisise similibus & æmulis. Rupp. Jen. 142.

E c

Caulis

Caulis humanæ altitudinis, teres, levissime angulosus, strigosus, glaber.

Folia alterna pinnatifida, glabra, laciniis æqualibus, linearibus, patentissimis, laxe lacinulatis, apicibus acutis, rachi lineari : color saturate viridis, inferiori parte parum pallidior.

Corollæ radii flavi, magni, mox revoluti.

Calycis in basi foliola reliquis adpressa.

Obs. *a.* Dixi hanc plantam, Jena missam, Senecionem, secundum characterem, a LINN. *gen. plant.* 647. datum.

b. Ergo specie diversa a LINNÆI Senecione foliis pinnato lyratis, lacinulatis. *Hort. Cliff.* 406.

IV.

ILLECEBRUM *Linn. Corollar. gen.* 947. *Rupp. Jen.* 79. *Corrigiola Dillen. Giff. Supplem. adpend.* 167.

CALYX Perianthium pentaphyllum, carnosum, *foliolis* crassis, erectis, compressis, introrsum ad summum fere excavatis, persistentibus, seta infirma terminatis.

COROLLA. Nulla.

STAMINA. Filamenta quinque triangulari-subulata, fructu breviora, intra calycem. *Antherae* rotundulæ, erectæ, simplices.

PISTILLUM. Germen ovato-acutum, calyce dimidio fere brevius. *Stylus* nullus. *Stigma* simplex, turgidum, obtusum.

PERICARPIUM. Capsula membranacea, tenuissima, ovata, utrimque acuminata, simplex, univalvis, superne dehiscens, calyce tecta.

SEMEN. Unicum, ovatum, utrimque acutum, maximum, nitidum.

Obs.

Obs. a. Ergo pertinet in *System. Sexual.* LINNÆI ad *Pentandriam Monogyniam*, commodeque post genus 94. *Achyranthis* collocabitur.

b. Observatio tribus annis repetita hæc docuit, quum plantula humifusa copiose apud nos in arenosis humidis proveniat.

V.

RUPPIA *foliis linearibus obtusis.*

PLANTA aquis marinis innatans, flexuosa, perennis.

RADIX ramosa, fasciculos foliorum emittens; *corpus* teres, geniculatum, repens, brunnum, solidum, crassitie pennæ circiter columbinæ, aut parum tenuius; *fibrillæ* capillares simplices, e geniculis tantum prodeuntes, unciam unam alteramve longæ, albicantes.

Fasciculi caulini, culmi graminei specie, singuli e singulis radicalibus ramulis prodeunt, compressi, laxè geniculati, glabri, valde infirmi, flexiles, natantes, aquave marina refluyente, argillæ incumbentes, e quolibet geniculo vaginato, alterno ordine, ramos compositos emittentes.

Folia vaginantia, alterna, linearia, verticaliter obtusa, oblonge parallelogramma, glabra, mucosa, saturate viridia, basi geniculis caulinis infixæ, ramulos cum horum foliis, narcissorum instar, includunt. Versus extremitatem cujuslibet ramuli 2, 3, 4 folia, situ parallelo, unicæ vaginæ includuntur.

Foliis vaginatis omnibus fere, ipso caule longioribus, *fructificationes* ea quidem lege insunt, ut hæ in dimidia inferiori ejus parte intra rimulam compressam abscondantur. Supra & infra fructificationis

lineam geniculum transverse sulcatum est, hanc a petiolo infra, & a reliquo folio supra distinguens.

CALYX, *Involucrum universale, vagina spathæ* vices supplens, in dimidia inferiori folii parte, introrsum rima media longitudinali, cujus latus unum ab altero aliquantum obtegitur, hians.

Spadix intra involucrum, membranaceus, albidus, compressus, obtusus, lateribus longitudinaliter parum convolutis, medio leviter carinato, dorsum involucri spectans, longitudine $\frac{3}{4}$ involucri, aut parum longior, numquam hujus finem attingens, fructificationes 9. ad 13. distice in longitudine obliqua fovens.

COROLLA Nulla.

Filamenta nulla. *Antheræ* solitariae, ante florescentiam intra involucrum latentes, ovato-oblongae, utrimque subacutae, oblique adscendentes & distice secundum longitudinem spadici ita adhaerentes, ut nunc unam, nunc duas antheras unicum pistillum eodem in plano excipere videatur, singulis tamen antheris singula pistilla vere adsint, modo abscondita, modoque visui obvia. At explicatae, (*i. e.* durante florescentia) ab alis suis lateralibus, elasticis, membranaceis, pelucidis, expansis in figuram naviculæ concavam incurvantur, carina deorsum prominente, & pistillis ita superimponuntur, ut distracta utrimque, patulaque facta involucri rima, ima sui parte sursum horizontaliter adscendant, atque navicularum concavarum specie secundum longitudinem extrorsum pateant. Corpus antherarum flavum & mucosum est, quod facile abstergi potest.

PISTILLUM *Germen* intra involucrum, oblongum, ad basin, qua spadici adfigitur, parum amplius. *Stylus* intra involucrum, simplex, filiformis, sursum recurvus,
per-

persistens, post florescentiam cum spadice parallelus, & parum curvus. *Stigmata* duo, tenuissima, capillaria, ab invicem diducta, extra involucrum horizontaliter exposita, cito marcescentia & evanida (ut relicta hinc macula e ferrugineo-nigricans facile alicui imponere possit, stigma modo unicum esse).

PERICARPIUM; *Cortex* tenuis, membranaceus, cylindraceus, basi obtusus, apice stylo munitus, stylo parum longior, cum spadice parallelus, basi liber; ad finem styli spadici adfixus, pedicelli ope brevissimi.

SEMEN In quolibet cortice solitarium, cylindraceum, utrimque obtusum, longitudinaliter subtilissime striatum, album.

Ergo pertinet in LINNÆI *System. Sexual.* ad *Gynandriam Monandriam*, minime vero ad *Gynandriam Polyandriam* ejusd. *ibid.* In *fragment. meth. nat.* LINN. p. 506. *Classium plantar.* ad ordinem XLVIII. quo & *Naias*, & *Zannichellia* referendæ videntur: In ROYENI *System.* ad *Palmas*, *Spatha bifida*. Vid. *Ejusd. Flor. Leyd. Prodr.* p. 9.

Crescit in aqua marina ad insulam *Wangeroogensem*, & reliquas ad finem illum Oceani Septemtrionalis, *Wadt* dictum, sitas insulas. Durante aquarum adfluxu, eidem innatat; refluxo autem mari, argillæ tenaci, cui radix infigitur, incumbit.

Mirum, plantam adeo vulgarem locis maritimis, cujus folia (quæ sicca, papyri instar, alba, nigra, etiam evadunt) mensibus Augusto & Septembri a maris fluctibus ad littora abundanti copia rejiciuntur, a nullo, quantum memini, nisi forte Anglo botanico, descriptam aut depictam esse. *Ruppia* generi inferenda videtur, si hujus character, amicissimo LINNÆO non nisi ad siccum exemplar, ut signum †, in *generibus*

bus plantar. adjectum docet, examinatus, parum ampliatur. An malint alii novum genus?

VI.

HIPPURIS. *Linn. gen. 1.*

Calyx, Nullus.

Corolla, Nulla.

Stamen, *Filamentum* unicum, subulatum, crassiusculum, deciduum, longitudine fere antherarum, germi-
ni insidens. *Anthera* didyma, quolibet segmento a
tergo bifurcata, germine & filamento parum longior,
crassa, carnosa.

Pistillum, *Germen* oblongum, infra stamen. *Stylus*
unicus, filiformis, tenuis, erectus, acumine extrorsum
reflexus, introrsum ad latus staminis ex apice germinis
oriundus, stamine longior, marcescens. *Stigma* acu-
tissimum.

Pericarpium Nullum.

Semen Unicum, oblongum, nudum, duriusculo te-
gmine abscondens nucleum parvum.

Obs. 1. Floret Jun. & Jul. fructum perficit August.
Septembr. crescit abunde in fossis *Jeveranis*, prope
Embdam Frisæ Orientalis, &c.

2. Variat *staminibus rubellis*, quæ copiosior; &
aliis locis *staminibus albidis*, herbaceis, quæ rarior.

3. Ergo margines illi, a LINNÆO *gen. 1.* sub
calyce descripti, sunt veræ antheræ, nec aliud quid-
quam bona lente detegendum.

Vide

Vide TAB. I. Fig. A. B. C.

FIGURARUM, sub lente Musschenbrœckiana a me delineatarum, explicatio.

Fig. A. *Flos antice visus, ut filamentum adpareat.*

a. Filamentum.

b. b. Antheræ, antice visæ.

Fig. B. *Flos a tergo pictus, ut pistillum conspiciatur.*

c. c. Antheræ, postice visæ, ut sulci in conspectum prodeant.

d. d. Germen.

e. Stylus cum stigmate.

Fig. C. *Semen.*

f. Semen fere maturum.

g. Stylus marcescens, supra semen reflexus.

XII. *Observatio Anthelii Vitembergæ spectati; per J. Fried. Weidlerum Matthes. Prof. ibidem Primar. & R. S. Lond. Soc. communicata, in Epistola ad C. Mortimerum, R. S. Secr.*

DIE $\frac{18}{7}$ Januarii A. 1738. quidam ex auditoribus meis, cum ante meridiem in campo prope *Vitembergam* agros dimetiretur, forte fortuna *Anthellium*, sive Solis imaginem e regione Solis veri versus septentrionem positam conspexit. Nimirum mane hora 8, cœlum undique serenum, mox circa horam 9, e septentrionali plaga, nubes exoriuntur, ibique
sensim

